

מדינת ישראל
משרד החינוך
אגף בכיר כוח-אדם בהוראה

לשכת סמנכ"לית ומנהלת
אגף בכיר כח-אדם בהוראה

ירושלים, ו' אלול תש"ף
26 אוגוסט 2020

סימוכין: 2000-1028-2020-0133363

לכבוד
מנהלי בתי הספר בחטיבה העליונה

שלום רב,

הנדון: נוהל חונכים ומתמחים בחטיבות העליונות לשנת הלימודים תשפ"א

מצ"ב נוהל בנושא דיווח מתמחים וחונכים בחטיבות העליונות לשנת הלימודים תשפ"א
נוהל זה הינו בהתאם לסעיף 15 בחוזרנו לבעלויות תשע"ח/3, ולהסכם שכר מיום 14.3.2018.

בברכה,
סוניה פרץ

סוניה פרץ
סמנכ"לית ומנהלת
אגף בכיר כוח אדם בהוראה

העתקים:

מר משה שגיא, סמנכ"ל בכיר ומנהל מינהל כלכלה ותקציבים
מר איל רם, סמנכ"ל ומנהל מינהל עובדי הוראה
גב' איריס וולף, מנהלת אגף בכיר הכשרה והתמחות עובדי הוראה
ד"ר גלי נהרי, ממונה ניהול ידע ועו"ה חדשים
מר מנחם מזרחי, מנהל אגף א' ארגון מוסדות חינוך
מר טל ביבס, מנהל תחום בכיר הוצאות ותשלומים לספקים, שלטון המקומי ובעלויות
גב' רחל טייטלבוים, מנהלת תחום תנאי שירות עובדי הוראה
גב' ליבנת גבריאילוב, מנהלת תחום (תקצוב בעלויות)
גב' אפרת קמחי, מנהלת תחום מידע כלכלה וסטטיסטיקה
גב' מירי כהן, מנהלת תחום בעלויות
גב' אריאלה מרידך, מרכזת בכירה (תקציב, מינהל עובדי הוראה)
גב' אסתי עמיאל, מרכזת תנאי שירות עובדי הוראה
גב' מירית סיידוף, רכזת, אגף בכיר כח-אדם בהוראה
גב' לאה בלדנדר, מנתחת מערכות ומנהלת פרויקטים
גב' שרית ישראלי, מינהל תקשוב טכנולוגיה ומערכות מידע

מדינת ישראל
משרד החינוך
אגף בכיר כוח-אדם בהוראה

נוהל דיווח חונכים ומתמחים בחטיבות העליונות
לשנת הלימודים תשפ"א

בהתאם להסכם השכר עם ארגון המורים מיום 14.3.2018, החל משנה"ל תשע"ט (1.9.2018), מורה הממלא תפקיד של "מורה חונך" בחטיבה העליונה יהיה זכאי, עבור כל מתמחה, (ולא יותר מ- 3 מתמחים לחונך) לגמול תפקיד בבית ספרו.

מטרת מסמך זה להבהיר את ההגדרות למתמחים ולחונכים, וכן את דרכי הדיווח במערכות המשרד.

מתמחה

מתמחה הוא כל מי שעומד בכל התנאים שלהלן במצטבר (חייבים להתמלא כל התנאים):

- 1) כל עו"ה בשנתו הראשונה במערכת החינוך, שלא קיבל פטור מהתמחות.
- 2) מועסק בפועל, באותה שנת לימודים במשך 6 חודשים לפחות, ברצף או לכל היותר בשתי תקופות של לא פחות משלושה חודשים רצופים כל תקופה.
- 3) מועסק בהיקף שליש משרה לפחות.
- 4) מועסק בהוראה בפועל בכיתה (לא כולל תקופה של חופשת לידה), במקצוע אליו הוכשר.
- 5) משתתף בסדנת התמחות.

1. ההשכלה הנדרשת להתמחות:

תואר אקדמי ותעודת הוראה או אחד מאישורי ההשכלה למתמחים:

- אישור סיום 80% חובות מלימודים לתואר B.Ed שנים א'-ג' (אישור מס' 114).
- אישור לימודים לקראת תואר ותעודת הוראה במכללה אקדמית לחינוך- למתמחה שלא סיים 80% מחובותיו הלימודיים בשנים א-ג. (אישור מס' 149).
- תואר אקדמי + אישור סיום 80% חובות מתעודת הוראה/ סיום לימודים שנה ראשונה (אישור מס' 115).
- אישור למתמחים בהוראה מסיימי שנה ג' תכנית מצוינים (אישור מס' 117).
- אישור סיום לימודים לתואר ותעודת הוראה (אישור מס' 118).
- אישור למתמחה, אשר סיים לפחות שלוש שנות לימודי תואר אקדמי, וסיים לפחות שנה ראשונה של לימודי תעודת הוראה באוניברסיטה (אישור מס' 145).
- אישור סיום 3 שנים חובות מתואר אקדמי בחינוך המיוחד מאוניברסיטת בר אילן + אישור המעיד על השלמות בחינוך המיוחד (אישור מס' 146).
- אישור סיום 80% חובות תכנית חותם (אישור מס' 136).

מדינת ישראל
משרד החינוך
אגף בכיר כוח-אדם בהוראה

- אישור סיום 80% חובות מ- M.Teach (אישור מס' 148).

2. דרישות ההתמחות

- א. עבודה בהוראה (במסגרות ההעסקה המאושרות, כמפורט להלן), בשנת לימודים, באופן המזכה בשנת ותק בהוראה, בהיקף של שליש משרה (או יותר).
- ב. השתתפות בסדנת סטאז'.
- ג. ליווי על ידי חונך.
- ד. הערכה מסכמת חיובית בסיום שנת ההתמחות.

3. מסגרות ההעסקה המאושרות כתקופת התמחות:

העסקה במוסדות החטיבה העליונה המפוקחים על ידי משרד החינוך, אשר הינם בעלי רישיון כדין. הבהרה: נדרשת העסקה בשליש משרה אשר מדווחת במערכות המשרד (משכית/ מנב"סנט/ עו"ר). קיימת חובת דיווח לגבי כלל המתמחים.

4. תקופת העסקה המזכה בהכרה בהתמחות:

- נדרשת העסקה של 6 חודשי עבודה בפועל (לא כולל חופשת הקיץ בחודשים יולי ואוגוסט).
- תקופות עבודה אשר **לא יחשבו** לתקופת התמחות:
 - 1) תקופת מילוי מקום חופשת לידה פחות משלושה חודשים.
 - 2) מילוי מקום יומי
 - 3) היעדרות ממושכת מטעמי בריאות.
 - 4) עבודה בחודשים יולי ואוגוסט (לדוגמא- עבודה בקיץ בחינוך המיוחד וכדומה).
 - 5) חופשת לידה, הארכת חופשת לידה.

5. פטור מהתמחות

פטור מהתמחות ניתן במקרים להלן:

- א. עו"ה בעל ותק של 5 שנים ומעלה בהוראה בפועל, או בעל ותק של 4 שנים בהוראה בפועל ומשובץ לתקופה של 6 חודשי עבודה מלאים.
- ב. בעל רישיון לעיסוק בהוראה או בעל רישיון הוראה קבוע
- ג. עו"ה שהוגדרה עבורו זכאות חריגה לפטור
- ד. עו"ה במקצועות הבריאות
- ה. מורים המועסקים בתפקיד יועצים חינוכיים אינם נדרשים להתמחות במתכונת של ההתמחות בהוראה ולא נדרש ליווי על ידי מורה חונך. עו"ה שהיו מועסקים בתפקיד יועצים וקיבלו פטור יהיו פטורים גם אם בהמשך עבודתם לא יעבדו בתפקיד יועצים אלא כמורים בלבד.

מדינת ישראל
משרד החינוך
אגף בכיר כוח-אדם בהוראה

חונכים

כל מתמחה ילווה עם תחילת עבודתו על ידי חונך, שיוצמד אליו על ידי מנהל בית הספר. תפקיד החונך לסייע למתמחה להשתלב במערכת החינוך ולסייע למערכת בהערכתו. החונך יהיה זכאי לגמול חונכות.

חונך יכול לחנוך עד **שלושה מתמחים**, על כל מתמחה יזוכה בגמול (2.4% על כל מתמחה). כללי הזכאות לגמול יהיו בהתאם לכללים הקבועים בהסכם השכר, ועל פי חוזרנו לבעלויות תשע"ח/3
<http://meyda.education.gov.il/files/Sherut/hozerbaaluyothescamsar.pdf>

1. **הדרישות לתפקיד חונך:**

- א. עו"ה המועסק בפועל ומדווח כחלק מצוות ההוראה במערכות משרד החינוך (במערכת עו"ה).
- ב. בעל ותק בהוראה בפועל של 4 שנים לפחות. במקרה של בית ספר צומח או מסיבות חריגות אחרות, יש לקבל אישור מיוחד מראש מאגף התמחות וכניסה להוראה.
- ג. בעל תעודת הוראה או רישיון לעיסוק בהוראה.
- ד. בוגר קורס להכשרת חונכים "חונכים ומלווים" / משתתף בקורס במקביל לעבודתו כחונך.

2. **מסגרות ההעסקה המאושרות לחונכות:**

- א. ככלל החונך יהיה עו"ה מצוות המורים בבית הספר בו מועסק המתמחה.
- ב. כאשר המתמחה הוא מורה יחיד בבית ספרו במקצוע, קיימת אפשרות לאשר חונך שאינו חלק מצוות המורים בו מועסק המתמחה, אלא מצוות המורים במוסד אחר. מנהל המוסד ידווח עבור המתמחה את החונך שהינו ממוסד אחר.
- ג. תינתן עדיפות לניסיון בהוראת מקצוע אחד לפחות מתוך מקצועות ההוראה של המתמחה ובאותה שכבת גיל.

3. **עו"ה שלהלן לא יוכלו לשמש בתפקיד חונך:**

- מנהל בית ספר, סגן מנהל
- עו"ה גמלאי, עו"ה בשבתון מלא, עו"ה בחל"ת מלא
- עו"ה המועסק בימי הדרכה ואינו מועסק לפחות בשליש משרה בהוראה

מדינת ישראל
משרד החינוך
אגף בכיר כוח-אדם בהוראה

תהליך העבודה במערכות הדיווח

1. יש להגדיר את המשרה גם לחונך וגם למתמחה.
להלן הנחיות מעודכנות לדיווח במנב"סנט:
 - א. לפני הדיווח יש לוודא כי חונך ומתמחה מדווחים בסגל מוסד: במסך "ניהול סגל - ניהול מועסקים במוסד".
 - ב. יש להיכנס לתפריט "ניהול סגל - מצבת עו"ה - רשימת עו"ה ופירוט משרתם"
 - ג. לחיצה על כפתור הוספת משרה או בחירת עו"ה רלוונטי ולחיצה על כפתור עדכון משרה
 - ד. ייפתח מסך "ניהול סגל - מצבת עו"ה - הוספה/עדכון משרה ופעילויות".
 - ה. לצורך הוספת/עדכון פעילות משרה, יש ללחוץ על כפתור "הוספה" / "עדכון".
 - ו. ייפתח אזור הוספת/עדכון פעילות משרה:
 - ד. בשדה "פעילות משרה" יש לבחור: תפקיד
 - ה. בשדה שם תפקיד יש לבחור:
עבור חונך - תפקיד "מורה חונך" – לאחר הבחירה ייפתח שדה נוסף "מתמחה" בו יש לבחור את שם המתמחה.
עבור מתמחה - תפקיד "מתמחה" – לאחר הבחירה ייפתח שדה נוסף "מורה חונך" בו יש לבחור את שם החונך.
 - ו. ללחוץ על הכפתור "אישור וסגירה".
 - ז. ללחוץ על הכפתור שמירה.
 - ח. חשוב מאוד להגדיר משרה הן לחונך והן למתמחה.

מדינת ישראל

משרד החינוך

אגף בכיר כוח-אדם בהוראה

דיווח חונך למתמחה:

דיווח משרה לחונך / מתמחה:

- יש להיכנס לתפריט "ניהול סגל - מצבת עו"ה - רשימת עו"ה ופירוט משרתם"
- לחיצה על כפתור הוספת משרה או בחירת עו"ה רלוונטי ולחיצה על כפתור עדכון משרה
- ייפתח מסך "ניהול סגל - מצבת עו"ה - הוספה/עדכון משרה ופעילויות"
- לצורך הוספת/עדכון פעילות משרה, יש ללחוץ על כפתור "הוספה" / "עדכון"
- ייפתח איזור הוספת/עדכון פעילות משרה:
 - בשדה "פעילות משרה" יש לבחור תפקיד
 - בשדה "שם תפקיד" יש לבחור:

עבור חונך את תפקיד "מורה חונך"

הוספת פעילות למשרה	
* פעילות משרה: תפקיד	* שם תפקיד: מורה חונך
מס' ש"ש ע"ח פרונטאלי:	אישור וסגירה ביטול

- עבור מתמחה יש לבחור "מתמחה" – לאחר הבחירה ייפתח שדה נוסף "מורה חונך" בו יש לבחור את שם החונך במידה והחונך עובד באותו מוסד, או "עו"ה ממוסד אחר" במידה ומדובר בחונך ממוסד אחר ולהזין מספר זהות בשדה "זהות מורה החונך".

דיווח מתמחה לחונך:

הוספת פעילות למשרה	
* פעילות משרה: תפקיד	* שם תפקיד: מורה חונך
מס' ש"ש ע"ח פרונטאלי:	אישור וסגירה ביטול

הוספת פעילות למשרה	
* פעילות משרה: תפקיד	* שם תפקיד: מתמחה
מס' ש"ש ע"ח פרונטאלי:	אישור וסגירה ביטול

✓ ללחוץ על הכפתור "אישור וסגירה"
ו. ללחוץ על הכפתור שמירה

2. במקרה בו המתמחה הוא עובד בעלות והחונך הוא עובד מדינה: המתמחה ידווח במערכת עושר ויוצמד לו חונך כפי שמפורט בסעיף 1 (החונך ידווח במערכת שיבוץ-משכית).

3. במקרה בו החונך הוא עובד בעלות והמתמחה הוא עובד מדינה: החונך ידווח במערכת עושר, (המתמחה ידווח במערכת שיבוץ-משכית).

כמו כן, יש לפנות לאגף התמחות וכניסה להוראה לדווח על המתמחה.

מדינת ישראל
משרד החינוך
אגף בכיר כוח-אדם בהוראה

להלן סוגי השגיאות במערכת עוש"ר לדיווח מתמחים וחונכים:

שגיאה 237- דיווח לא תקין של מתמחה

1. מורה זוהה כמתמחה, אך לא הוצמד לו חונך. עו"ה זה חייב בשנת התמחות ויש להגדירו בתפקיד "מתמחה" ולהצמיד לו חונך. כמו כן, יש לוודא שהינו משתתף בסדנת סטאז' ועובר תהליך הערכה.
2. מורה לא זוהה כמתמחה והוצמד לו חונך- עו"ה זה אינו חייב בהתמחות ולכן אין להצמיד לו חונך

שגיאה 248

"עו"ה זה הינו מתמחה, אשר כבר הוצמד לו מורה חונך בבית ספר אחר כדי למנות חונך חדש, יש לוודא ביטול מינוי של חונך קודם.

לפרטים נוספים יש לפנות למוקד מנבסנ"ט או לקרוא באתר אגף התמחות:

<https://poh.education.gov.il/MerhavMinhali/HachsharaHitmachutKnisaLehorea/HitmachutVeknisaLehorea/Pages/HitmachutVeknisaLehorea.aspx>

שיפוי עבור גמול חונך במערכת התשלומים (מת"מ):

דו"ח החונכים המאושרים יוצג במערכת עוש"ר.

עבור חונכים אשר יאושרו ע"י אגף הכשרה והתמחות יועבר שיפוי בגין גמול מורה חונך במערכת התשלומים בקוד 660.